

EXPUNERE DE MOTIVE

a propunerii legislative pentru modificarea art. 23 alin. (11), precum și art. 207 alin. (4) lit. c)
din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023

1. Motivul emiterii actului normativ

Legea învățământului preuniversitar prevede că „(11) În unitățile administrativ-teritoriale izolate geografic sau lingvistic ori în unitățile administrativ-teritoriale în care efectivele de elevi corespunzătoare unui anumit nivel de clasă din învățământul primar sau gimnazial sunt mai mici decât efectivele minime prevăzute de lege și nu există posibilitatea asigurării transportului școlar, se organizează clase în regim simultan, în conformitate cu prevederile metodologiei aprobate prin ordin al ministrului educației. Clasa a VIII-a se organizează în clasă separată, indiferent de numărul de elevi.” [art. 23 alin. (11)].

Potrivit Edupedu, Marinela Marc, șefa Inspectoratului școlar Cluj, a spus că în școlile de la sate din județ, unde niciun elev nu a luat peste media 5 la Evaluarea Națională, elevii învață în sistem simultan, iar „decizia funcționării acestor școli este a autorităților locale”. Într-un interviu pentru TVR Cluj, Marinela Marc semnalează faptul că „să ai în aceeași clasă copii de patru nivele diferite, clar în clasa a V-a nu vorbim de egalitate de șanse,(...) dacă elevii continuă învățământul simultan și în gimnaziu, cu siguranță la sfârșitul clasei a VIII-a nu pot avea aceleași rezultate”, a mai spus inspectorul general școlar. Amintim, 42,27% dintre elevi din mediul rural nu au reușit să ia media 5 la Evaluarea Națională 2024, spre deosebire de 15,35% dintre elevii din mediul urban, arată datele Ministerului Educației.

Un raport publicat de Institutul de Științe ale Educației arată că învățământul simultan este una dintre cauzele de absentism la examenul de la finalul clasei a VIII-a.

Una dintre cauzele pentru care unele școli din mediul rural din județul Cluj nu au nicio medie peste 5 este legată de faptul că sunt școli unde învață elevi în sistemul simultan, spune inspectorul școlar general al Inspectoratului Școlar Județean (ISJ) Cluj, Marinela Marc. Învățământ simultan înseamnă elevi de clase și vârste diferite care învață în aceeași sală cu un singur învățător / profesor.

Inspectorul general școlar din Cluj, Marinela Marc spune că „sunt școli mici, unele, sunt structuri ale școlilor de centru în care elevii învață în clase cu predare simultană. Sunt, din păcate, aspecte pe care nu am reușit nici noi să le reducem, pentru că până la urmă decizia aceasta a funcționării unor astfel de școli mici este a autorităților locale. Ei aprobă rețeaua școlară și oricât am încercat să-i lămurim pe primari că pe termen lung nu este benefică o astfel de formă de învățământ, nu am reușit. (...) Sperăm că anul viitor, după ce scăpăm de toate rândurile de alegeri, vom putea poate să convingem primarii că au alte șanse copiii care învață în clasă de sine stătătoare”, mai spune șefa ISJ Cluj.

Totodată, învățământul simultan se suprapune și cu o populație de elevi care provin din familii foarte sărace. Prin urmare, elevii care parcurg învățământul simultan trebuie să depășească 2 provocări: cea materială și cea educațională.

World Vision România a realizat un studiu cu privire la învățământul simultan, din care reies următoarele¹:

- Aproape o treime dintre cadrele didactice din învățământul simultan consideră că acest sistem oferă doar servicii educaționale minimale.
- Principalii factori care împiedică profesorii și învățătorii din învățământul simultan să își desfășoare activitatea în bune condiții sunt lipsa materialelor didactice adecvate pentru acest tip de predare (58%) și lipsa suportului informațional (53%).
- Peste o treime dintre profesori întâmpină dificultăți legate de distanța mare până la școală (39%) și lipsa mijloacelor de transport care să le permită deplasarea până la școală (41%).
- Două treimi dintre cadrele didactice intervievate (65%) consideră că sărăcia gospodăriilor de proveniență a copiilor este principala barieră în calea performanței acestora în învățământul simultan. Jumătate dintre cadrele didactice (50%) consideră că implicarea copiilor în activități casnice le afectează performanțele școlare.
- 40% dintre cadrele didactice din învățământul simultan sunt nemulțumite de implicarea autorităților locale în determinarea familiilor să își înscrie/trimită copiii la școală, dar și în asigurarea unei soluții de transport pentru copiii aflați în zone izolate, sau la distanța mare de unitatea școlară.
- 65% dintre cadre didactice consideră că învățământul simultan este benefic pentru copiii înscriși pentru că le oferă totuși o șansă (singura în fapt) de a avea acces la educație la nivelul curriculei naționale.
- Matematica (70%) și limba română/citirea (27%) sunt considerate cele mai dificile materii în predarea simultană.

Din studierea raportului, se pot decela următoarele argumente pentru eliminarea învățământului simultan:

- **Inechitate educațională și calitate scăzută a actului didactic**

În învățământul simultan, un singur cadru didactic predă simultan la 2–4 clase, ceea ce duce la fragmentarea atenției și imposibilitatea de a adapta conținutul la nevoile fiecărui nivel educațional. Lipsa materialelor didactice specifice și a recomandărilor curriculare face imposibilă o predare eficientă și adaptată, ceea ce afectează grav calitatea educației oferite elevilor. Etapele esențiale ale procesului didactic, precum consolidarea cunoștințelor și oferirea de feedback, sunt adesea omise din lipsă de timp și resurse.

- **Impact negativ asupra performanței școlare și riscul de abandon**

Elevii din clasele simultane au șanse reduse de a obține rezultate bune la Evaluarea Națională, ceea ce le limitează accesul la liceu și, implicit, la bacalaureat. Sărăcia extremă, lipsa rechizitelor, alimentației și igienei adecvate, precum și implicarea copiilor în muncă agricolă sau domestică contribuie la absenteism și abandon școlar. În lipsa unei alternative reale, învățământul simultan oferă doar o alfabetizare minimă, fără perspective reale de performanță sau mobilitate socială.

- **Presiune și demotivare pentru cadrele didactice**

¹ <https://worldvision.ro/2024/10/04/invatamantul-simultan-studiu/>

Profesorii nu beneficiază de formare profesională specifică pentru predarea simultană și nu au acces la exemple de bună practică sau planuri de lecție adaptate. Gestionarea simultană a mai multor ani de studiu într-o singură oră este percepută ca imposibilă și demotivantă, ceea ce duce la epuizare profesională și intenții de părăsire a sistemului. Lipsa infrastructurii de transport și cazare pentru cadrele didactice navetiste accentuează dificultățile și reduce atractivitatea posturilor în zonele rurale.

- **Efecte sistemice și demografice negative**

Învățământul simultan contribuie indirect la depopularea zonelor rurale, deoarece părinții aleg să se mute în alte localități pentru a oferi copiilor acces la o educație mai bună. Lipsa de intervenții sistemice în ultimii 30 de ani a menținut acest tip de învățământ ca o soluție de avarie, fără a se propune alternative viabile și sustenabile.

Având în vedere cele de mai sus, se impune eliminarea dispozițiilor legale care permit învățământul simultan, cu consecința organizării unor clase separate pentru toți elevii.

2. Impactul socioeconomic

Eliminarea învățământului simultan va avea un impact socioeconomic pozitiv prin creșterea calității educației și pregătirea mai bună a elevilor pentru piața muncii. O educație de calitate contribuie la dezvoltarea economică și socială a țării, reducând inegalitățile și oferind șanse egale tuturor elevilor.

3. Impactul financiar

Implementarea acestei măsuri va necesita investiții suplimentare în infrastructură și resurse umane, pentru a asigura un număr suficient de profesori și săli de clasă. Cu toate acestea, pe termen lung, beneficiile economice rezultate dintr-o educație de calitate vor depăși costurile inițiale.

4. Impactul asupra sistemului juridic – nu este cazul.

5. Consultări derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ – nu este cazul.

6. Activitățile de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

Propunerea legislativă urmează să fie publicată pe site-urile Camerei Deputaților și Senatului, urmând să fie adusă la cunoștința publicului, care poate formula observații.

7. Măsurile de implementare – nu este cazul.

Inițiator,

Corina Atanasiu

Deputat USR

Lista susținătorilor

LEGE

pentru modificarea art. 23 alin. (4) lit. c) și alin. (11), precum și art. 207 alin. (4) lit. c) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare

Nr.	Parlamentar	Partid	Semnătură
1	ȘENDROIU VLAD-IOAN	USR	
2	Panasel Stefan	USR	
3	Buleacă Felice	USR	
4	ALEXANDRU HARIUS NICOLAE	USR	
5	BULAI IULIAN	USR	
6	Poraschiurescu Onickin Romulus	USR	
7	GHEORGHIU ANDREI	USR	
8	PLUSAR ANDREI	USR	
9	GIMA GEORGE	USR	
10	DIȚĂGOIESCU Cezar	USR	
11	Diana Stico	USR	
12	Diana Butoianu	USR	
13	CRISTINA PRUNA	USR	
14	Morussi George	USR	
15	COLIBAN ALLEN	USR	
16	Dimitrieu ALEXANDRU	USR	
17	LAZAR TEODOR	USR	
18	BOTEZ MIHAI-CATALIN	USR	
19	Rodanu Rodan	USR	
20	Simionul HINGUION	USR	

[illegible]